

បសិមភាខេណីដែកវាយរាយ
ព្រះបាលសម្រេចជាព្រមិនទម្រងក្នុងការលើកឡើង

ศาสตราจารย์เกียรติยศ^๑
นายแพนย์สุกคราม หรพย์เจริญ

ພ່ອຍປະຈຳພຣະວົງຄໍ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
(ว.ศ. 2535-2559)

“នរោត្តម្រាប់ជាមួយក្រសួងពីរប្រជាពលរដ្ឋ”

ศาสตราจารย์กีรติศัย นาญแพทย์ส่งคราม ทรัพย์เจริญ ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหọngอกแพทย์ประจำพร่องคุ้มเมืองหน้าที่ด้วยการดูแลรักษาและป้องกันโรค รวมถึงการดูแลพระพลานามน้ำที่ให้สมบูรณ์ ตลอดระยะเวลากว่า 41 ปี นับตั้งแต่ พ.ศ. 2518 เมื่อครั้งเข้าฝึกฯ ถ่ายทอดภาระเป็นปักษะ (ปอด) อักษรเสบจากเชื้อมัคโคพลาสมาโน้มนีซี (*Mycoplasma pneumoniae*) และอีกครั้งเมื่อ พ.ศ. 2525 ด้วยทรงพระประวัติพระราชปักษะอักษรเสบจากเชื้อมัคโคพลาสมา ครั้งที่ 2 ซึ่งในครั้งนั้นถือว่าปวดปอดอักเสบจากเชื้อชนิดนี้เป็นรายแรกของประเทศไทย และพระราชนานักขัณฑ์ของโรคปอดอักเสบมัคโคพลาสมาที่พบในประเทศไทยดิพินฟ์ในการสารทางการแพทย์ เพื่อให้เป็นประยุกต์ต่อวงการแพทย์ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่งดิพินฟ์เป็นภาษาอังกฤษ ในเรื่องราวของแพทย์สมัยใหม่แห่งประเทศไทยในพิพานรวมทุกปัจจัยที่ทำให้ขาดหายใจอย่างต่อเนื่องด้วยการตามเส้นดิจิตาล ในต่างจังหวัด เช่นเชียงใหม่ เชียงราย ติดตามดูแลอย่างสม่ำเสมอ จนกระทั่ง พ.ศ. 2530 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โอนเป็นที่ราชการพลเรือนในพระองค์ผู้สำนักนายการแพทย์ ระดับ 10 สำนักพระราชวัง และดำรงตำแหน่งแพทย์ประจำพร่องคุ้มเมือง 5 ปีต่อมา หันมือลดช่วงเวลาในความทรงจำการถ่ายงานรับใช้โดยใช้ชื่อวันที่คุณภาพหลักที่เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านการแพทย์และมิใช่การแพทย์

“พระมหากรุณาธิคุณที่ทรงเมตต์โรงยาบาลศิริราชาในด้านการยาภัพ นักจากทรงบริจาค ทรัพย์สินส่วนพระองค์สร้างอาคารและซื้อเครื่องอุปกรณ์การแพทย์ ยังมีแม่สมเด็จ ชิงคำญามก คือเรื่องน้ำท่วม การจราจร และไฟฟ้า ผู้อยากระเรียนว่าลิสต์ที่ศิริราชา ยังขาดอยู่เมื่อครั้งแล้วด้วย ตามเมื่อประมาณร่วม 30 ปีที่แล้ว เป็นต้นว่าว่าเรื่องของน้ำท่วม โรงยาบาลศิริราชาที่เกิดขึ้นมากไป ซึ่งศิริราชาพยายามแก้ไขด้วยการสร้างเขื่อนริมน้ำขึ้นมา ให้สูง ถึงไม่สามารถแก้ได้ เมื่อพระองค์เดิมๆ มาในระยะน้ำท่วมและทรงทราบ ก็ทรงศึกษาว่า บริเวณโดยรอบนี้มีทิวทัศน์เด่นน้ำอ่าวยังไง พระองค์ท่านทรงพบว่าที่ราชบุกนี้เชื่อมอยู่ด้านหน้า ความจริงแล้วน้ำทิวทัศน์เด่นน้ำจากห้องประชุมและพระราชนกข้าโรงยาบาล ศิริราชาต่อถึงกัน แต่เมื่อไม่ทรงมองเห็นพระอยู่ข้างใต้ดิน ทรงศึกษาแล้วเห็นว่าต้องรักษา ที่ดินเหตุแบบเดียวกับทางการแพทย์ คือให้ปูที่นอนไม่ให้ทิ้งไว้เข้ามาจากการพรมนก หลังจากนั้น โรงยาบาลศิริราชา才ไม่ท่วมถึงเอียง ด้านการจราจรจะทิ้งไว้สามเมตรเดินทางจาก ฝั่งพระนครมาโรงยาบาลศิริราชาได้ 2 ทาง ทางน้ำและทางบก คือจากสะพาน สมเด็จพระบูรพาภิเษกกล้าซึ่งก้มแผลดักน้ำอยู่ที่ชิงสะพาน พระองค์ทรงมีพระราชดำริว่า ถ้าจะเดินทางจากสะพานลงเดิมจะเป็นเกล้าให้ออกไปด้านทิศตะวันตกบริเวณ คล้ายๆ จังหวัดครปุสกุลเดิมเริ่งเจาะช่วยแก้ไขได้ เลยเป็นที่มาของทางคุ้นเคยอย่าง ทำให้ผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ของโรงยาบาลศิริราชาเดินทางมาและกลับจากโรงยาบาล ศิริราชาตี้ด้วยความรวดเร็วมากขึ้น ต่อมาทรงเห็นว่าแก้ไขที่นี่ยังไม่พอ จึงเกิดโครงการอื่นๆ ตามมาอีก ท่านทรงคิดให้ และนำใบสูตรปฏิบัติที่เป็นการแก้ปัญหาได้ ส่วนรื่อไฟฟ้า ที่ใช้สำหรับการตรวจรักษาป่วยทั่วไป เครื่องเงื่อน มีเครื่องผ่าตัดต้องใช้ไฟฟ้าเป็นเรื่อง สำคัญ ในขณะที่หมอมักกล่าวตรวจรักษา ผ่าตัด ซึ่งต้องทำการรักษาอย่างต่อเนื่องหยุด ไม่ได้ ล้มยับน้ำโรงยาบาลศิริราชาจึงไม่มีเครื่อง Uninterrupted Power Supply (UPS) หรือเครื่องร่องไฟฟ้าติดทันทีโดยอัตโนมัติ พระองค์ทรงทราบเรื่องไฟฟ้าชำรุด ให้ติดตั้งทันทีและทรงให้แพทย์ประจำพระองค์คิดตามการติดตั้งว่าใช้การได้ และในสมัยนั้น (พ.ศ. 2538) ศิริราชาเป็นโรงยาบาลเดียวที่ไม่เครื่องสำรองไฟฟ้าชนิดนี้ ตัวมาโรงยาบาลอื่นๆ ก็ได้เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อชีวิตผู้ป่วยจึงได้ติดตั้งเครื่องสำรองไฟฟ้าชนิดนี้ตามมาด้วย”

พระราชนิราบุปนิพัฒน์

“เราระเบ็นว่าพระองค์ท่านทรงเป็นผู้ให้อ่าย่างบริสุทธิ์ คือการให้โดยไม่หวังผลตอบแทน พระองค์ท่านรับสั่งสมอว่า ‘การขาดทุนคือกำไร’ หมายความว่าอย่างทำงานไปมาก ลงแรงไปมาก หรือแม้แต่เสียเงินลงแรง นั่นเรียกว่าขาดทุน คล้ายว่าทำกำไรล้วงเรือไป แต่สิ่งที่ได้กลับมานั่นเป็นกำไรกวนๆ เพื่อประชาชนและผู้ป่วย การให้ของพระองค์ท่านที่ลำบากมากก็คือ พระองค์ท่านให้ก้อนแก่ก้อน และพระองค์ท่านทรงปฏิบัติทั้งศีลและสมาริ พร้อมด้วยธรรมะ พระราชทานโครงการพระราชดำริจันทร์เกิดเป็นโครงการพัฒนาเป็นทันที โครงการได้ ผสมสังเกตเห็นว่าทรงปฏิบัติอย่างนี้มาตลอด ทรงเคร่งครัดในศีลห้ามาก ทรงมีขันติ และทรงมีสماอธิคิมภก ผสมเรียกว่าทรงมีสماอิเวลาเดิน เวลาทรงงาน หากกราบบังคมทูลไม่เหลืออี้ดจะรับสั่งถาม ให้อธิบาย ในเรื่องการแลดูออกอุทิศที่ทรงปฏิบัติต่อส่วนเดียย่าเป็นลิ่งที่ฝ่มประทับใจมาก ทรงเป็นลูกที่มีความกตัญญูกตเวทีต่อแม่สูงที่สุด ทึ่งในบราปกรณ์และเวลาประชวร ไม่เพียงเท่านั้น ผนดิทีเห็นพระองค์ท่านแสลงออก และรับสั่งถึงที่สุดว่าทำงานถาวรให้พระราชนิรันและการทรงปฏิบัติทั้งหมด พระองค์ท่านทรงทำให้ประเทศไทย นับได้ตัวเป็นบุญของประเทศไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เป็นพระมหาบัตรี (King) ทรงเป็นพระบรมราชูปถัมภ์ 70 ปี ทรงเป็นบังคับพัฒนาให้ประชาชนบ้านคุณดีและพัฒนาประเทศชาติไปด้วยกัน ทรงทำการพัฒนานานา ก่อนที่รัฐบาลตั้งกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเมื่อ 60 ปีที่แล้ว พระองค์ท่านทรงสอนผู้ที่นับวิทยากรต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนา วิธีคิด วิธีอ่านตามความสูงของภาษา เป็นต้น

“ผมมีบุญที่ได้มีโอกาสตรวจงาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทั้งด้านการแพทย์และวิถีชีวิตริมแม่น้ำเจ้าพระยา ที่นี่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญมาก ท่านทรงให้ความสำคัญต่อสุขภาพของราษฎร ไม่ใช่แค่การแพทย์ แต่เป็นการดูแลสุขภาพทั้งกายภาพและจิตใจ ทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม”

**ศาสตราจารย์เกียรติคุณ
นายแพนยอรุณ เพ่าสวัสดิ์
อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์ศรีราชพยาบาล
(พ.ศ. 2534-2538 และ 2538-2541)**

“ในสมัยหนึ่งผมเดินทางไปออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ที่ไห่nanกีได้เป็นครั้งแรก พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงนา闷กพิตรอยู่เลมอบ ผมเดินทางไปทำงานที่จังหวัดอุดรธานีกีได้เป็นครั้งแรก พระองค์ท่าน ซึ่งท่านแลดีเจ้า ไปทรงงานดูแลราชภูมิของท่าน ผมเองก็ไปดูแลสุขภาพของราชภูมิของท่าน การได้พำบว่าพระองค์ท่านแลดีเจ้า ยังพื้นที่ต่างๆ ในเส้นทางที่ผมบังเอญไป เหมือนเป็นการพัวพันกันอยู่เรื่อยๆ นั้น ทำให้ผมทราบอย่างชัดเจนว่า พระองค์ท่านทรงมีความเป็นห่วงประชาชนในทุกๆ เรื่อง รวมทั้งเรื่องของ สุขภาพด้วย ดูเหมือนเป็นพระราชกรณีย์ที่ พระองค์ทรงเป็นตัวอย่าง ที่ดีที่สุดในเรื่องของการรักษาที่ของตนเอง ทรงเป็นห่วงเป็นใยในทุกห้องที่ ทุกอําเภอ ผมไปพำบว่าฯ ก่อในจังหวัดอุดรธานีหรือไปออกหน่วยแพทย์

“ความห่วงใย”

ที่จังหวัดนราธิวาสก็ได้เป็นครั้งแรก แม้ในบางครั้งไปกับ คณะกรรมการหน้าที่ฝึกอบรมกีดีเพ้าฯ แม้ว่าตัวผู้อบรมได้มีหน้าที่เหมือนอาจารย์ ปิยะสกล ลักษตัญหา ซึ่งอยู่ในกลุ่มหมู่ที่ตามสเต็จฯ เพื่อถวายงานโดยตรง ก็ตาม

เมื่อครั้งผมรับตำแหน่งคณบดีก็มีโอกาสถวายงานรับใช้ให้เบื้องพระยุคลบาท ในทุกๆ ด้านตามหน้าที่ หากพระองค์ท่านแลดีเจ้าฯ มาศิริราช ถึงแม้จะไม่ได้เป็น คนไข้ของผม ผมทราบผูกพันก็ต้องรีบไปเข้าเฝ้าฯ ถวายงานไม่ขาด เพราะ ท่านแลดีเจ้าฯ มาโดยที่ผมตึงเป็นคณบดีอยู่ หากไม่ได้ถวายงานก็รักษาไว้ ไม่เหมาะสมอย่างที่สุด โดยเฉพาะในช่วงเวลานั้นได้ถวายงานในด้านการ ราชการที่ทรงต้องการบูรณะช่วยเหลือการราชการโดยรอบโรงพยาบาล ศิริราช ในอีกประการหนึ่งขณะที่ผมเป็นคณบดีและการที่พระองค์ท่าน แลดีเจ้าฯ มาศิริราชบอยู่ฯ ก็ เพราะท่านแลดีเจ้าฯ มาเยี่ยมสมเด็จฯ ซึ่งประชวร อยู่ในขณะนั้น ในการแลดีเจ้าฯ มากกิ้งทรงมีความเห็นอกเห็นใจทั้งเจ้าหน้าที่ ศิริราชทุกๆ คนที่ต้องถวายงาน ทั้งประชาชนโดยรอบ และประชาชนที่มาเฝ้าฯ รับแลดีเจ้าฯ เห็นไหมเวลาที่พระองค์แลดีเจ้าฯ ไปไหน ประชาชนก็เนื่องแน่น ตลอด มากันมากมาย และท่านก็ทรงห่วงใย ซึ่งผมมีความประทับใจ ตลอดมา โดยเฉพาะในเรื่องที่ทรงมีความห่วงใยผู้อ่อนอยู่เสมอ”

พระราชนิรานในดวงใจ

“ผมยังขอเน้นในเรื่องที่ทรงมีความห่วงใยประชาชน โดยเฉพาะประชาชน ที่ทุกชีวิต ก็กำลังเจ็บไข้ได้ป่วย ในความคิดของผม ผมเองเป็นหนึ่ง มีคุณสมบัติของคนเป็นหมอยู่แล้วลั่งลมหายใจแล้วหนึ่ง ว่าให้ดูแล ห่วงใยคนไข้ แต่พระองค์ท่านทรงห่วงใยมากกว่า คือห่วงใยประชาชน ทั้งประเทศ”

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พญ.หญิงชันดา ผู้จันดา

อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
(พ.ศ. 2541-2543)

“ดิฉันเป็นคนบดีในช่วงที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระสุขภาพที่ดี จึงเป็นช่วงที่มีโอกาสสรับใช้ได้บ่อยพระบุคลบาทถวายงาน ใกล้ชิดน้อย แต่ได้ทำงานในกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติต่างๆ ของศิริราช เป็นการถวายงานแต่พระองค์ ย้อนไปสมัยที่ดิฉันเป็นเด็ก เคยนึกสงสัยว่า ทำไม่พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ต้องทรงงานหนักมากmany เมื่อเดินทางเข้า ได้ซึมซับและเห็นว่าพระองค์ทรงทุ่มเทพระวราภัยในการพัฒนาประเทศไทย เพื่อประชาชนทั้งปวง ไม่ใช่เฉพาะในทางการแพทย์เท่านั้น เมื่อดิฉันเรียนแพทย์จึงได้เห็นพระมหากรุณาธิคุณต่างๆ ที่พระราชทานให้ประเทศไทย ในด้านสุขภาพ ซึ่งในอดีตประชาชนไทยยังเข้าถึงบริการทางการแพทย์ได้น้อย โรคภัยไข้เจ็บก็มีมากmany เช่น เกี่ยวกับโรคโปลิโอ พระองค์พระราชาท่าน

‘ปอดเหล็ก’ ให้โรงพยาบาลศิริราชเป็นการล่าวพระองค์ และขณะนั้นทรง มีสถานีวิทยุ อ.ส. ที่ทรงตั้งขึ้นช่วยรณรงค์สื่อสารให้ความรู้ในช่วงที่ โรคหัวใจตกรอบราก พระราชาท่านเครื่องทำน้ำเกลือ เกี่ยวกับโรคเรื้อน กีฬาระลังสถาบันราชประชานมกัลยาไวน์อย่างเหลือผู้ป่วยและครอบครัว เวลาที่เลือดจีพราราดดำเนินໄไปเยี่ยมราชนูร พระองค์ทรงนำแพทย์ไปด้วย กีดีเป็นแพทย์พระราชทานขึ้นมา จะเห็นว่าทรงช่วยเหลือทางด้านสุขภาพ การแพทย์ การสาธารณสุขไว้นับปี การ เมื่อดิฉันเรียนจบหมอและอยู่ที่ ศิริราชมีคุณไข้มหาเรารถึงโรงพยาบาล แต่สำหรับในหลวง ท่านทรงเดินทาง ออกไปช่วยเหลือคนที่เดือดร้อนและเจ็บไข้ในที่ทุรกันดารต่างๆ

“สำหรับพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อศิริราช ทรงพระราชนม์บรรพบุรุษ แก่โรงพยาบาลสำมานาการ เช่น การสร้างอาคารรัฐบูรณะทั่งๆ และพระราชทาน นามให้ และยามใดที่มีวิกฤติ เช่น น้ำท่วมศิริราชกีเด็จฯ มาช่วยเหลือและ ทรงลงเรือยดลองมากเวลาที่ทรงงานในแต่ละครั้ง น้ำท่วมบ่อยจนเราเห็นว่า น้ำท่วมเป็นเรื่องธรรมดา แต่ทรงมองไปไกลกว่าเชื่อโรคอาลงส์เมเน่ได้ เกรงจะมีผลต่อสุขภาพของประชาชน จึงทรงมาแก้ไขให้จนไม่มีน้ำท่วม ศิริราชอีกเลย ในสมัยก่อนประเทศไทยมีน้ำอย และยังทรงพอยเมืองลักษณะเด็จฯ เยี่ยมผู้ป่วยเด็กถึงตีกีที่ศิริราช ซึ่งตอนนั้นดิฉันยังเป็นนักศึกษาแพทย์อยู่ ได้เห็นเวลาที่พระองค์เด็จฯ เยี่ยมคนไข้ได้เห็นเวลาที่เกิดวิกฤตในประเทศไทย แล้วทรงช่วยเหลืออย่างไร ไม่ใช่แค่เรื่องเจ็บป่วย แต่ท่านไม่เคยทอดทิ้งเลย ไม่ว่าจะเกิดอะไรกับประเทศไทย ดิฉันเป็นหมอเด็ก เด็กที่คุณอีนทอดทิ้ง ไม่สนใจคือเด็กปัญญาอ่อนแต่ท่านทรงห่วงใยและก่อตั้งให้ ทำไม่โรงเรียน เด็กปัญญาอ่อนจึงชื่อราชนูกูล เป็นพระราชนักษาการที่ 9 พระราชาท่านนามให้

“ความเพียรอันบริสุทธิ์ สติปัญญาที่เรียบแหลม และร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง สามารถอาชนาหุกสั่งได้”

เพาะฉะนั้นจะเห็นว่าลิ่งที่คนอื่นไม่เห็นพระองค์จะทรงมองเห็นหั้งหมด และทรงพัฒนาจวนประเทศไทยเราเจริญก้าวหน้ามาก หั้งหมดเป็นพระท่านรักประชาชน

“ในระยะเวลาที่ดีฉันเป็นคณบดีตรังกับภาระครบรอบ 72 พรรษาของพระองค์ท่าน คณบดีแพทยศาสตร์คิริราชพยาบาลได้ทำงานถวายเป็นพระราชกุศลหั้งหมด 55 โครงการในกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ ‘คิริราชร่วมฉลอง 72 พรรษา เพื่อสุขภาพปวงประชา’ ซึ่งจัดกิจกรรมบริการด้านสุขภาพตลอดหั้งปี 2542 ทุกดือน ทุกภาควิชา เราระดมสมองและค้ายภาพทุกอย่างเพื่อทำถวายในหลวง และกีบประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี”

พระราชนิพนธ์ในดงใจ

“คนไทยโชคดีที่ได้เห็นพระองค์เป็นต้นแบบ เราได้ประจักษ์ทุกด้านทุกอย่าง เห็นตั้งแต่ครรชั่งทรงพระเยาว์ในเรื่องการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย เห็นในพระราชจริยวัตรเรื่องของธรรมะที่ทรงปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา ดังที่ปรากฏชัด ในพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เรื่องพระมหาชนก ว่า ‘ความเพียรอันบริสุทธิ์ สติปัญญาที่เฉียบแหลม และร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง สามารถอาชนาหุกสั่งได้’ นี้คือสิ่งที่ดีฉันเรียนรู้จากพระองค์ท่าน ทำให้เข้าใจว่าคนเราต้องมีความอดทน อย่าຍ่อห้อ ให้พระองค์เป็นต้นแบบและเราต้องมุ่งมั่นที่จะเดินตาม เพราฯความเพียร คือไม่ท้อถอยในการฝึกตน ไม่ท้อถอยในการค้นหาและเผยแพร่ความรู้ และไม่ท้อถอยในการช่วยผู้อื่น การเกิดมาเป็นมนุษย์นั้นยาก เราจะมีอายุเท่าไหร่

ดังนั้นจงทำความดี เพราฯความดีท่านนั้นที่จะอยู่ตลอดไป แม้มีค่ายมีโอกาส ภาระงานโดยตรง แต่ดีฉันได้ทุ่มเททำงานทางการแพทย์ถวายแทน ขอยกตัวอย่างลิ่งที่ดีฉันมีส่วนได้ทำโครงการต่างๆ เช่น การจัดค่ายโรครебาวน ในเด็กและวัยรุ่นซึ่งเป็นครั้งแรกในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2533 เพื่อให้เด็กและครอบครัวได้ความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติดนในกรดูแลรักษาโรค เพื่อสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจเป็นกำลังของประเทศไทย โดยทำกิจกรรมนี้ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ดีฉันได้ร่วมในโครงการเด็กเบาหวานชนิดที่ 1 (type 1) ถวายในโครงการ 84 พรรษาหาราชนาฯ และประสบความสำเร็จดีมาก ดีฉันได้ริเริ่มโครงการกระตุนพัฒนาการของเด็กหรือ Early Stimulation Program เพื่อช่วยเหลือป้องกันภาวะพัฒนาการล่าช้าและปัญญาอ่อน ให้กับเด็กด้อยโอกาส เป็นต้น

“ในการทำงานของคิริราช พอกเราทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ สุดความสามารถ เพื่อให้คณบดีแพทยศาสตร์คิริราชพยาบาลได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ เป็นคนดีของประเทศไทย คิริราชเป็นสถาบันทางการแพทย์ให้บริการที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล พอกเราจะดูแลผู้ป่วยทุกเพศ ทุกอายุ ทุกเชื้อชาติทางสังคม ตามความต้องการของประเทศไทย เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแห่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช การสร้างความดีเช่นนี้ เป็นพระเราได้เห็นแบบอย่าง พระองค์ท่านทรงทำมากนักว่าเราต้องที่เราทำเท่ากับพองรุลีถ้าเทียบกับลิ่งที่พระองค์ทรงทำไว้ให้ประเทศไทย ประชาชนชาวไทย”

**ศาสตราจารย์คณิตศิลป์
นายแพทย์ ปิยะสกุล สกลสัตยาน
รัฐบุตร์ว่าการกระทรวงสาธารณสุขและ
อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
(พ.ศ. 2543-2546 และ 2547-2550)**

**“ห่านเป็นยิ่งกว่าพระเจ้าแห่งนิน
ห่านเป็นเหมือนพระ เหมือนผู้นำทางด้านจิตใจ”**

“จากประวัติศาสตร์จะเห็นว่าศิริราชเป็นโรงพยาบาลที่ถือกำเนิดและพัฒนาความก้าวหน้ามาจากการบูรณะศิริราชทั้งสิ้น สำหรับในชั้นปัจจุบัน ห้องผ่าตัดที่ 9 พระองค์เล็ตต์พระราชดำเนินมาทรงประกอบพระราชกรณียกิจ ตั้งแต่เมื่อทรงขึ้นเป็นพระมหาภัตตริย์ใหม่ๆ ทรงให้ความสำคัญในเรื่องสุขภาพมากที่สุด ที่ศิริราชและที่อื่นๆ แม้แต่วันโปรดเกล้าฯ อย่างอื่นพระองค์ก็ทรงดูแล สำหรับศิริราชทรงซื่อ ‘ปอดเหล็ก’ ซึ่งเป็นเหมือนเครื่องข่วยหายใจรุ่นแรกๆ พระราชทานให้เก็บทุกเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพหรือกล่าวรวมทั้งเรื่องการสาธารณสุขของประเทศไทย ทั้งหมด ในส่วนตัวผู้ได้ตั้งแต่เด็กฯ เพราะเป็นแพทย์อลาฯ ที่เหมือนตามไปถ่ายการดูแลด้วย มีทั้งแพทย์ประจำพระองค์และแพทย์เฉพาะทางหลายรายฯ ด้านมีรับสั่งว่า ‘หมวดตามมา เรื่องอะไรมาดูแลแต่ฉัน ซึ่งก็ไม่ได้เป็นอะไร ให้ไปดูแลประเทศไทย’ ดังนั้นจึงเกิดเป็น ‘แพทย์ประจำห้อง’ ขึ้นมา เมื่อเล็ตต์ฯ ไปที่ไหนก็มีเต็นท์มีญาฯ ไปดูประเทศไทยในท้องถิ่น แต่ละพื้นที่นั้นกรักน้ำใจมาก ก็ไปรับให้ห้องมีเปิดรักษาประชาชน และวัสดุของคือที่ไปทรงงานต่างๆ เมื่อเล็ตต์ฯ กลับมาที่หน่วยแพทย์

จะทรงแนะนำว่า ‘เป็นอย่างไรกันบ้าง วันนี้คืนไข้เยอะไหม’ เรียกว่า เป็นข้อบัญญัติกำลังใจ ช่วงเวลาต่างๆ เหล่านี้เป็นความประทับใจของแพทย์ทุกคน ในฐานะที่เป็นแพทย์ศิริราช ผู้ตามเด็จฯ ตั้งแต่อายุ 35 ปี จนอายุจะ 70 ปี ชาบซึ่งดีกว่าพระองค์ทรงทำสำเนาเป็นอย่างอิสระ

“สมัยที่ผมยังเป็นแพทย์ประจำบ้าน ศิริราชมีห้องทุกห้องและห้องน้ำ ต้องต่อไม้กระดานเดินไปตามวอร์ดต่างๆ ก็ติดอยู่ว่า เพราะเราอยู่ติดแม่น้ำ แต่ไม่ใช่ เช่นนี้ เมื่อเด็จฯ มาหอดพะเนตรบัญญาน้ำท่วม ทรงเห็นว่าศิริราชเป็นแบบนี้ ทุกปีจะอยู่ดีด้วยไร คนไข้มากันมาก ด้วยพระบารมีของทรงพระราชนิจฉัย อย่างเป็นระบบ การแก้ปัญหาไม่ใช่เฉพาะในศิริราชแต่ต้องแก้ทั้งหมดในภาพรวม ตั้งแต่พรานกจนถึงพื้นที่โดยรอบ นี่เป็นเหมือนโครงสร้างที่มีศูนย์กลางที่ศิริราช แต่ไม่ใช่หัวใจ ไม่ใช่หัวหอกเลย ซึ่งเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ไม่ใช่ต่อศิริราชอย่างเดียว แต่มีต่อประชาชน ต่อผู้ป่วยที่เข้ารับบริการด้วย

“เมื่อทรงพระชนมพรรษาท่านได้ทรงรับเสื้อผ้าเริ่มมีปัญหา พระองค์เล็ตต์ฯ มาในฐานะผู้ป่วย ในช่วงที่ผมเป็นคณบดี พระองค์เป็นคนไข้ที่ดีมาก ทรงให้กำลังใจหมอบา ผู้เดียวที่รับตำแหน่งใหม่ฯ ปีแรกที่พระองค์เล็ตต์ฯ มา เราก็เตรียมตัว ผู้รู้สึกเครียดมาก วันหนึ่งขณะที่พระองค์จะเด็จฯ ลงลิฟต์ ผู้เดินตาม ทรงหันกลับมาแล้วชี้มือให้มีรับสั่งว่า ‘ให้ยืนว่าหมอบาเครียดมากใช่ไหม’ ผู้เดียวบัวว่า ‘พระพุทธเจ้าช้า’ รับสั่งด้วยแย้มสรواลว่า ‘เราไม่เครียดเลย’ นี่คือพระราชทานกำลังใจ”

พระราชนิรันดร์ในดวงใจ

“ทรงเป็นยิ่งกว่าพระเจ้าแผ่นดิน ทรงเป็นเหมือนพระ เห็นผู้นำทางด้านจิตใจ ด้วย ทรงเป็นตัวอย่างที่มีมิติว่าประชาชนทุกคนควรจะถือเป็นแบบอย่างและเดินตามรอยพระบาท ไม่ใช่เฉพาะทางด้านการแพทย์ เรื่องอื่นๆ ก็เป็นสิ่งที่นำมาใช้ได้ และที่ทรงมากที่สุดคือเรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แกนหลักของปรัชญาคือ Strength from Within หมายความว่า ความแข็งแกร่งจากภายในในทุกเรื่อง ถ้ามีความรู้สึกว่า ‘ในทุกๆ เหตุผล และในแต่ละบุคคล เชื่อว่าประเทศไทยจะเจริญไปอีกมาก และทรงต่อตัวคำว่า Connect to the World คือการเชื่อมต่อกับโลกภายนอก เพราะเราอยู่คุณเดียวไม่ได้ ความจริงหลักการถูกใจ แต่ทำให้ยาก ถ้าหากคนยึดหลักนี้ไว้ในใจ น้อมนำมามาใช้หรือประยุกต์ใช้ ผู้เดียวที่มีคือว่าประเทศไทยจะไปได้ถูกในทุกด้าน

“ด้วยการน้อมนำปรัชญาที่มีมาใช้ ผู้เดียวที่จะรับรู้คือศิริราชกำลังทำให้ระบบขยายออกไปคือ ย้อนไปเมื่อ 5-10 ปีแล้ว เที่ยงด้วยทักษิริราชเป็นอยู่เหมือนเดิม ก็จะเป็นที่ 1 ไม่ได้ เพราะต้องขอเงินจากรัฐบาลซึ่งประมาณจำกัด แล้วจะพัฒนาได้อย่างไร ดังนั้นต้องยืนบนขาตัวเอง นี่คือปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ถ้าเราทำกิจกรรมที่มีรายได้ พระองค์รับสั่งไว้ว่า Nonprofit Organization ต้องมีกำไร แต่กำไรในน้ำกลับไปให้สังคม ไปให้ประชาชน นำกลับไปสู่การพัฒนาคน ซึ่งศิริราชสร้างโรงพยาบาลศิริราชปิยมหาราชการุณย์ ด้วยหลักการนำเงินรายได้กลับมาช่วยคนด้อยโอกาส นำมาพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อจะสร้างสังคมที่ดีขึ้น การจ่ายเงินของผู้มีฐานะเดียวเป็นการให้แบบไม่มีรับสั่นสุด เป็นการนำกลับไปดูแลผู้ด้อยโอกาส เรียกได้ว่า ‘ผู้รับคือผู้ให้’ เพราะเรานำกลับไปให้ผู้ป่วยยากไร้ แนวคิดนี้ แปลงมาจากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งทำให้ศิริราชพัฒนามาถึงตรงนี้ และจะพัฒนาต่อไป”

**ศาสตราจารย์คณิตเกียรติคุณ
นายแพนย์ รีรัชมน กลานันทน์
อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์ศรีราชาพยาบาล
(ว.ศ. 2550-2553)**

“ວ່ອນນ້ອມກ່ອນຫາ ນຸກຄນເມືດ ອຍໍາດູກໂກໃກ”

พระมหากรุณากุศลของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่มีต่อโรงเรียนพยาบาลศิริราช ศ.ค.คลินิก นพ.ธีรวัฒน์ กลุ่มนักเรียน ในฐานะหัวหน้า คณะแพทย์ผู้เคยถวายงานรับใช้เตี้ยบงพระยุคบาทอย่างใกล้ชิด กล่าวไว้ว่าทรงมีให้อ่ายมาภยามหาศาลา จึงยกมาเท่าที่ได้สัมผัสและยังคงตราตรึง อยู่ในหัวใจไม่เสื่อมคลาย

พระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถด้วย ครั้งนี้ถือว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณ เป็นอย่างยิ่งที่ทรงปิยะเมตตา ยอดเยี่ยมบริจากกลาโหมเป็น 50 ล้านบาททันที

“ในด้านการจราจรและปัญหาน้ำท่วม ก็เป็นอีกประมวลักษณะอิฐถุนที่มีต่อคิริราชรวมทั้งประชาชนชาวผู้คนบุรี เมื่อครั้งเด็ดๆ ขึ้นไปบนดาดฟ้า ทรงทอดพระเนตรเห็นสะพานสมเด็จพระบินเกล้า สะพานอรุณอัมรินทร์ และบริเวณสี่แยกมีรัศมีดิบมาก ก็ทรงรับสั่งว่าจะซ่อมแก้ไขเรื่องการจราจร แผนของเป็นแพทีย์ต้องหาข้อมูลในเรื่องนี้ไปกราบบังคมทูล ครั้งแรกก็เป็นแผนที่แผ่นเล็กๆ เข้าเฝ่าฯ ครั้งหลังมาแผนที่ใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ ทรงร่างแผนที่ด้วยพระองค์เอง ทรงพระบริชาสามารถมาก มีการจัดประชุมกันหลายฝ่าย หลายครั้ง จนเมื่อแผนงานทุกอย่างพร้อมแล้ว ผลสรุปคือเกิดเป็นโครงการ ด้านการจราจรรวมถึง 8 โครงการ ตัวอย่างอีกเรื่องที่ทรงมีพระบริชาสามารถ มากคือเรื่องน้ำ เมื่อ พ.ศ. 2554 ช่วงน้ำท่วมในเดือนตุลาคม ทรงรับสั่ง กับแผนตั้งแต่วันที่ 2 สิงหาคม ให้คุณบดีรายางานเรื่องน้ำท่วมทุกวัน ครั้งหนึ่ง ผmutตามเด็ดๆ ลงลิฟต์มาด้วย และยังไม่ได้ถวายรายงาน ทรงรับสั่งถวาม ในลิฟต์ว่า ‘‘วันนี้น้ำท่วมเป็นอย่างไร’’ ผmutก็ต้องตอบให้ได้ในทันที ดังนั้น จะเห็นว่าการเด็ดๆ ลงมาเริ่มฝึกแม่น้ำเจ้าพระยา นอกจากจะทรงพักผ่อน พระอิริยาบถแล้วก็ยังทรงงานไปด้วย นั่นคือทothพระเนตรระดับน้ำ”

พระราชนิพานในดวงใจ

“มีพระราชนครและรัฐสั่งก้าวผ่านโดยตรง 2 ครั้ง ครั้งแรกเมื่อคุณเข้ารับตำแหน่ง
คณบดีในช่วง พ.ศ. 2550 ผมได้เข้าเฝ้ากราบบังคมทูลว่า ข้าพระพุทธเจ้าเป็น
คุณบดีศิลป์ใหม่พระพุทธเจ้าข้า ทรงรับสั่งเพียงสองประโยคลั่นๆ ว่า
‘ให้เป็นนักเรียนใหม่ ตั้งใจทำงาน’ ผู้ใดรับไปแล้วล้า แล้วอัญเชิญพระราชน
คำรับสั่งมามอบให้กับชาวศิริราชทุกคน ว่าเราต้องเป็นนักเรียนใหม่อยู่ทุกวัน
พระเจ้าลูกไพรี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ต้องศึกษาหาความรู้ และตั้งใจ
ทำงานเพื่อถวายพระองค์ท่าน และในอีกครั้งหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและ
มีความหมายมาก ในขณะนั้นการแพทย์กำลังมีปัญหาถูกฟ้องร้องจำนวนมาก
มาก วันนั้นเราเข้าเฝ้าฯ ประมาณ 3-4 คน พระองค์ท่านทรงรับสั่งว่าให้พวก
เรา ‘อ่อนน้อมถ่อมตน ทุกคนเมื่อ อย่าดูถูกใคร’ 3 ประโยคลั่นๆ ที่ทำให้
ทราบในทันทีว่าทรงมีพระราชประสงค์อย่างแน่นอน ผู้ดังนั้นมานำมา
มอบให้กับชาวศิริราช แพทย์ บุคลากรทางการแพทย์ ไปจนถึงแพทย์สภาก
ซึ่งภายหลังแพทย์สภาก็ได้น้อมนำไปเป็นหลักสรุของผู้บริหารต่อไป

“ผมอยากรู้ให้เรารู้ก่อนได้ตามรอยพระยุคบาหีในเรื่องการทรงงานหนักตลอดเวลา ทั้งหมดก็เพื่อพอกนิกรและประเทศชาติบ้านเมือง ผมว่า แม้พากเราจะทำงานมากหรือเหนื่อยเหนื่อยแค่ไหน ก็ไม่มากเท่ากับที่พระองค์ ท่านทรงทำ ดังนั้นหากเราจะทำงานตามหน้าที่อย่างเดียวคงไม่พอ จะต้องสร้างคุณงามความดีประกอบด้วย ทำงานเพื่อส่วนรวม เราเมื่อว่าย่างที่ดีเลิศ ที่สุดแล้ว พระราชนิรันดร์ที่พระราชทานให้ ผมเองได้น้อมนำมานำแนวทางในการดำเนินชีวิต และตลอดที่ผ่านมาผมถือว่าได้ทำงานที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ไปแล้วนะครับ เป็นความตั้งใจซึ่งผมมีความสุขมากที่ได้ทำงานอย่างไม่เหนื่อย แก่หนึ่งเดียวอยู่”

**ศาสตราจารย์คณิต
นายแพทย์อุดม คชินทร
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดลและ
อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตรศิริราชพยาบาล
(พ.ศ. 2554 - 2558)**

“การรักในหลวงภาคปฏิบัติ”

“พระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อโรงพยายาบาลศิริราชสุด connaît จึงขอกล่าวเป็นบางส่วน เรื่องแรกเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เสด็จฯ มาทรงกاشพระราชทานที่ศิริราชในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา สิ่งหนึ่งที่ผมได้เห็นและพระองค์รับสั่งว่า ‘เรามานี้อย่าให้คนอื่นเข้าเดือดร้อน’ พระองค์ที่แสดงถึงความก่อนหน้านั้นของประชาชนที่หวังใยพระองค์ มากกันนอนอยู่ที่ศิริราชเต็มไปหมด บก្រสิโนได้ว่า เกิดผลกระทบกับโรงพยาบาล ซึ่งพระองค์ท่านก็ทรงทราบ ภายหลังเมื่อเดือนมิถุนายน ได้ทรงเยี่ยมชม ทรงให้กำลังใจ ให้ความสนับสนุน ให้ความกระตือรือร้น ให้ความต้องการให้ประชาชนมาเยี่ยม อยู่ที่รพ.ศ.ตลอด เพื่อคุ้มครองทุกคน ให้เข้ามายังโรงพยาบาล รวมความคุ้มครองทุกคน ทุกพระองค์จะใช้ลิฟต์ขึ้นได้ดินตึกเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งหากลงไปบดูจะเห็นว่าไม่ได้มีความลับพระเกียรติเป็นอย่างยิ่ง แต่พระองค์รับสั่งไว้ เพราะหากเด็จฯ ข้างบนคนก็จะต้องมาเข้าเยี่ยม ต้องมีที่สำหรับคนมาเยี่ยม ลิฟต์บีบกันสูงพระมหากรุณาธิคุณ เป็นอย่างสูงกับทั้งคนเข้าและบุคลากรที่ทำงานในศิริราช

“ต่อมานี้เป็นเรื่องเมื่อครั้งน้ำท่วมใหญ่ตอนปลาย พ.ศ. 2554 แต่ศิริราชน้ำไม่ท่วมทั้งๆ ที่หากมาดูจะดับน้ำริมแม่น้ำเจ้าพระยาจะเห็นว่าน้ำสูงกว่าด้านในเกือบเมตร

เราใช้กระสอบทรายกันรอบทุกทิศทาง ซึ่งตรงนี้ต้องใช้แรงงานจำนวนมากมาคาด ลำพังบุคลากรของเรางานทำไม่ไหว แต่ในยกวันจะมีคน 100-500 คนมารออยู่เพื่อมารอบรรจุกระสอบทรายและยกไปวางที่ริมแม่น้ำ ที่น่าแบกใจกว่านั้นคนส่วนใหญ่เป็นเด็กวัยรุ่น นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ผสมประทับใจมาก เพราะนี่คือคนรุ่นใหม่ที่รักในหลวง มีวันหนึ่งผมเห็นเด็กกลุ่มนึงสีเสื้อสากrin คำว่า ‘รักในหลวงภาคปฏิบัติ’ ผสมอ่านแล้วซึ้งใจ เชิญไปสอบถามเจึงรู้คำตอบว่า เพราะในหลวงประทับอยู่ที่นี่ก็เลยอยากรำชมาช่วยปกป้อง ความหมายคือมาช่วยปกป้องศิริราชด้วย ทุกคนมีความร่วมมือร่วมใจ ผสมคิดว่าเป็นพระเมตตาที่มาจากพระบารมี

“ในส่วนการถวายงานการรักษาโดยตำแหน่งแพทย์ที่ได้มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถ ถวายงานดูแล ซึ่งผมถือว่าเป็นบุญที่สุดในชีวิตผม ในเรื่องทีมแพทย์และพยาบาล ที่ถวายงานแรกทำอย่างเต็มที่และทำอย่างดีที่สุด ซึ่งผมเชื่อว่าพระองค์ทรงทราบแต่ไม่ได้รับสั่งโดยตรง ดังนั้นสิ่งที่คนของเราได้รับคือพระองค์รับสั่งผ่านผู้หญิงที่ดูแลว่า ให้ดูแลหมอนและพยาบาลที่มารายงานอย่างเต็มที่อย่างให้ขาดเหลือ โดยเฉพาะเรื่องอาหารการกินที่ครบทุกมื้อ แม้ในโอกาสพิเศษหากมีการเลี้ยงอาหาร จะมีการล้างมืออีกชุดหนึ่งเพื่อให้หอมและพยาบาลที่อยู่เริ่นวันนั้น นึก起ื่น้ำพระทัย อีกเรื่องเมื่อถวายงานเสร็จหลายๆ ครั้งที่เข้าเยี่ยมฯ พระองค์มักจะมีรับสั่งกับหมอและเรื่องที่รับสั่งคือเรื่องของประชาชน ปัญหาของประชาชน หรือโครงการในพระราชดำริฯ ในเรื่องการสร้างขึ้นสุดท้ายซึ่งทรงทำที่บางสะพานฯ พระองค์ตั้งสั่งว่ายังไม่ได้ไปปิด คงจะเป็นภารกิจมาปรึกษากันว่าเป็นไปได้ไหมว่าให้พระองค์เลือดจ้าทางเรือเพื่อไปปิดเชื่อนี้พร้อมเปิดสะพานภูมิพล 1 และ 2 ซึ่งหากโครงสร้างรับชุมจะเห็นว่าพระองค์มีความสุข นึก起ื่น้ำพระทัยที่นักกีฬาแต่ประชาชน”

พระราชนิรันดร์ในดวงใจ

“เมื่อผมได้ถวายงานไกลัชกีรිย์เห็นพระราชวัตรบวกกับสิ่งที่เราเห็นมาทั้งชีวิต ผ่านมาอย่างมาส่องเรือง คือปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระองค์คุ้มครองแนวคิดนี้ มาตั้งแต่ พ.ศ. 2517 คนไทยก็ไม่สนใจ ทรงมาย้ำและใช้คำว่าเศรษฐกิจพอเพียง ใน พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นการพระราชทานอย่างจริงจัง และเมื่อต้น พ.ศ. 2560 องค์ทรงสถาปนาคติประภาคร่วมพิพัฒน์สืบสานปัจจุบัน ทรงให้คำสอนว่า “พระราชนิรันดร์” ที่แท้จริง เป็นการยกย่องที่สำคัญมาก ถือว่าเป็นเกียรติยศสูงสุด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มี 3 หลัก 1) ความพอเพียง พอประมาน 2) ความเมตตา 3) ภูมิคุ้มกันในตัวเอง ซึ่งข้อนี้ผมมองว่าล้ำลึกจริงๆ เพราะเร้อยู่คุณเดียวไม่ได้ และโลกมีภาวะคุกคามเข้ามาต่อต่อเวลา โลกเปลี่ยนแปลงเร็ว ทุกอย่างจะมากระทำเรา เราจึงต้องมีภูมิคุ้มกันที่ดี เรียกว่าต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยง ท่านพูดเรื่องนี้ไว้ก่อนพังงา มี 3 หลักแล้วต้องมี 2 เสาค้ำ คือ องค์ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรม จึงจะเกิดความยั่งยืนอย่างแท้จริง เป็นสิ่งที่ทั้งนี้มั่นคงมาใช้และทำให้ชีวิตเรามีความสุขยิ่งขึ้น

“เรื่องที่สอง ความเพียร ใน ส.ค.ส. พระราชทานทุกปีจะไม่เคยข้าเรื่อง แต่มีเรื่องที่ช้าคือพระมหาชนก คือในปี 2542 และ 2558 แสดงว่าท่านต้องการสื่ออะไรให้กับความสำเร็จ แม้จะเป็นเรื่องยากต้องใช้เวลา มีอุบัติเหตุต่างๆ แต่จะสำเร็จได้ต้องมีความเพียร ผู้อยากรักให้คนไทยได้นำไปใช้ เมื่อมีการรักในหลวงภาคปฏิบัติ ขอให้หยิบพระราชนิรันดร์ พระราชนิรันดร์ที่พระองค์ทรงไว้มากามยາมาใช้ลักษ์ขอ ผสมเขื่อย่าจะเป็นประโยชน์ทั้งกับตนเองและประเทศชาติอย่างแน่นอน”

សាសនាអារម្មណ៍ ជន.បាយកំពង់បុរាណ

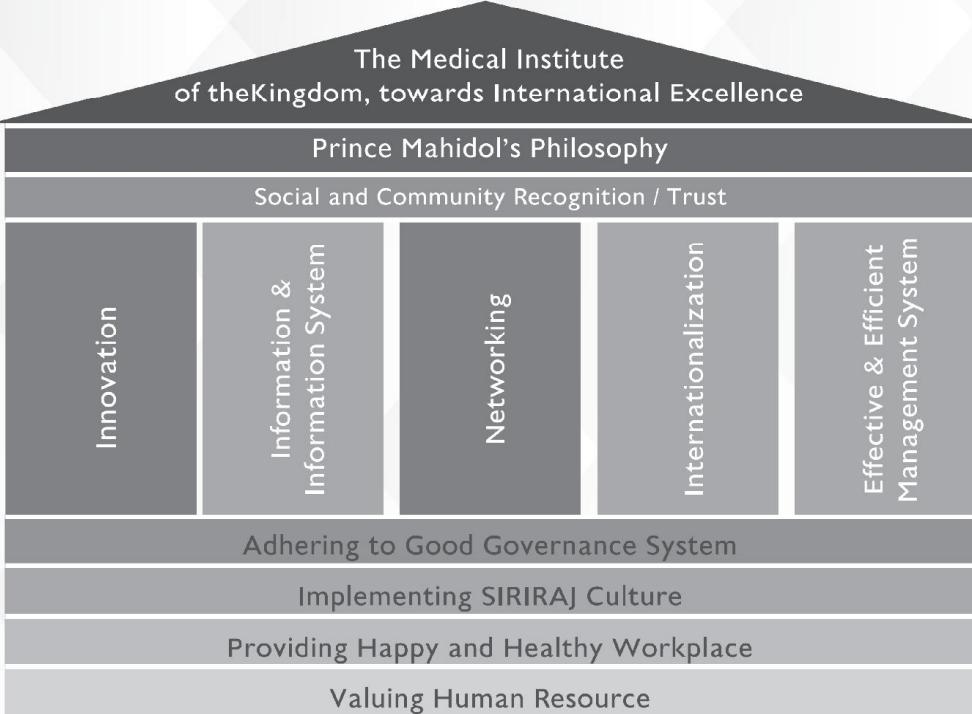
“ทำต่อไป” มีความหมายว่า ท่านให้กำลังใจเรา

“...ถ้าคนเรามีสุขภาพเลื่อมโกรม ก็จะไม่สามารถพัฒนาชาติได้ เพราะทรัพยากรที่สำคัญของประเทศไทย ก็คือพลเมืองนั่นเอง...”

เป็นพระราชดำรัสอันแสดงถึงพระมหากรุณาธิคุณต่อการแพทย์และการสาธารณสุขที่ลังทอนความหมายอกร้ายอย่างชัดเจน ผ่านมองมีพื้นฐานการทำงานมาจากการบริหารทรัพยากรบุคคล ดังนั้นพระราชดำรัสนี้ในส่วนตัวจะสื่อความหมายได้สองอย่าง ข้อหนึ่ง ถ้าคนป่วยคนทำงานไม่ได้และสองสุดยอดคล่องกับวิชาชีพของผู้ เมื่อเราได้มีโอกาสทำงานในสถาบัน

ที่ช่วยเหลืออุดรผู้ป่วยให้ก้าวไปเมื่อสุขภาพดี မุมคิดว่า “นี่คือวิธีการช่วยเหลือประเทศที่ดีมาก ทุกวันนี้เราดูแลคนไข้ก็เหมือนเรากำลังดูแลประเทศอยู่ เพราะหากคนไทยสุขภาพไม่ดี อย่างห่วงเลยว่าประเทศจะเรียกก้าวหน้าได้ ข้อสอง ในพระราชดำรัสลือความหมายเรื่อง ‘คน’ ไว้ชัดเจนมาก โดยมีความหมายในสองส่วน ‘คนเป็นศูนย์กลางของทุกเรื่อง’ และ ‘คนจะเป็นศูนย์กลางทุกเรื่องได้ สุขภาพต้องดี’

สุขภาพกับตัวคนทำให้ansomออกแบบ 9 ลักษณะของการบริหารคิริราช ซึ่งอย่างให้ทุกระดับชั้นของผู้บาริหารได้นำไปใช้ กล่าวคือ 4 ฐานด้านล่างจะเป็นฐานที่ทำให้คิริราชมีความยั่งยืน และ 5 เสาที่จะทำให้คิริราชไปสู่ความเป็นเลิศ แม้เวลาทั้งหมดเป็นเลิศ แต่ถ้าฐานล่างสุดไม่แข็งแรงก็พัง จะเห็นว่าความสำคัญคือฐานล่างสุดอันหมายถึง ‘คน’ ผู้มีความสามารถในสิ่งที่พระองค์ท่านเคยมีพระราชโวหารไว้ เชื่อว่าเมื่อไหร่เรามาทำงานด้านการบริหารและเราให้ความสำคัญกับคน โอกาสที่จะได้รับการทุ่มเทจากคนกลับมาไม่สูงซึ่งการใช้คนกับการให้ความสำคัญกับคนต่างกันนะ จะทำอย่างไรให้เข้าทำในสิ่งที่เราอย่างให้ทำ อันดับแรกก็ต้องเห็นคุณค่าในตัวเขาก่อน สิ่งนี้คือความยั่งยืน เมื่อเห็นคุณค่า ให้เกียรติ เข้าใจและไม่บังคับมากเกินไป เชาก็จะสร้างสรรค์สิ่งที่ดีๆ ให้คิริราช เกิดเป็นประ迤ชน์ เป็นการพัฒนาไปข้างหน้า การตระหนักถึงคุณค่าในตัวคนทุกคนจะเป็นสิ่งสำคัญ เพราะคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ดังนั้นยุทธศาสตร์ที่นี่จึงเน้นการพัฒนาคนด้วยการยกระดับในตัวเข้าขึ้นมา ให้โอกาส ให้เกียรติ ให้เขาก็ได้ความภูมิใจ ด้วยวิธีการนี้ ทุกอย่างจะเคลื่อนไปด้วยตัวเอง เป็นการกระตุ้นให้คนแสดงออกถึงศักยภาพของตน พัฒนาให้คนของเรามองปัญหาให้ลึกซึ้ง เข้าใจให้ลึกซึ้ง ก็ตรงกับสิ่งที่พระองค์ท่านได้พระราชทานเอาไว้ในเรื่อง ‘เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา’ หากมองย้อนไปในสิ่งที่ทรงสอนและพระราชทานมาอยู่เรื่อยๆ จะเป็นเรื่องยุทธศาสตร์ของคน ซึ่งผู้มาเน้นในเรื่องที่ท่านทรงให้ความสำคัญคือ คน และสุขภาพของคน”

พระราชปณิธานในดุวงใจ

“สมได้เข้าไปถวายตัวที่พระราชวังไกลกัنجวัลในต้น พ.ศ. 2544 และหลังจากนั้นได้ถวายงานรับใช้ได้เบื้องพระบรมราชูปถัมภ์มา มีเรื่องสำคัญที่ทรงรับสั่งกับผมซึ่งก็เป็นเรื่องโดยส่วนตัวของผมเอง ในตอนที่ผมได้รับตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราชอยู่นั้นมีสารพัดเรื่องราวที่ต้องเจอก็ทำให้รู้สึกห้อและเหนื่อยล้ามากขนาดที่ภายในไม่ถึงปีหนักตัวลดไป 8 กิโลกรัม ครั้งหนึ่งผมได้เข้าเฝ้าฯ โดยที่รับใบอนุญาตเครื่องหมายหัวหน้าห้องศัลย์ ครั้งนั้นผมรับบทบาทความทุกข์ของตัวเองในเรื่องของโรงพยาบาล ซึ่งผมก็เล่าไปเรื่อยๆ ลักษณะนี้ พระองค์ก็หันพระพักตร์มาเย้มพระโอษฐ์นิดๆ และทรงรับสั่งให้ยังสามคำว่า ‘ทำต่อไป’ นาทีแรกเมื่อได้ยิน เหตุการณ์ที่เกิดในใจผมขณะนั้นก็คือ ‘เลิกบ่นได้แล้ว’ ‘ทำต่อไป’ มีความหมายว่าท่านให้กำลังใจเรา ผูกสายมาทำงานต่อจากที่ทั้งได้ดูพระมหาชนก และเมื่อไม่นานมีโอกาสเล่าเรื่องนี้ให้พยาบาลที่ถวายงานฟัง จึงได้ทราบว่าพระองค์เคยรับสั่งถึงว่า ‘ผู้อำนวยการคนนี้เป็นคนที่ทำงานหนักนัก’ หากนำทุกอย่างมาเขียนโยงกัน ในวันนั้นพระองค์ท่านทรงฟังอยู่และนี่เป็นวิธีหนึ่งที่ผมนำมามาใช้ในการบริหารงาน เวลาทำงานบางครั้งเราเห็นอยู่หรือที่มีงานหนึ่อย ห้องใจ เมื่อเขามาระบายนางราก็ต้องรับฟังการที่พระองค์เย้มพระโอษฐ์และรับสั่ง ‘ทำต่อไป’ ทำให้คิดได้ในทันทีว่า นี่คือการให้กำลังใจที่ดีจริงๆ อีกอย่างหนึ่งถ้าเรามัวแต่มาสนใจและติดอยู่กับเรื่องที่เราเห็นอยู่และไม่เดินต่อไปข้างหน้า เราก็จะไม่คิดทำอะไร

ใหม่ๆ เลย มีคุณตามพูดมากว่า ‘ผมเห็นอย่างเปลวว่าอะไร เพราะทันทีที่นึกถึงคำว่า ‘ทำต่อไป’ จะทำให้ผมรู้สึกว่าอย่าเลี่ยวนามา นั่งเห็นอยู่หรือนั่งบ่นเลย การทำต่อไปเรื่อยๆ มันได้ประโยชน์และสร้างสรรค์ กว่ามากมายนัก’ ”

สำหรับพระมหากรุณาธิคุณต่อโรงพยาบาลศิริราชนั้น พอกแบ่งออกได้เป็น 4 ด้านสำคัญๆ คือ

1. การบีบองกันน้ำซึ่งน้ำท่วมในเขตพื้นที่ของโรงพยาบาลศิริราช เพื่ออำนวยความสะดวกผู้มารับบริการและบุคลากรของโรงพยาบาลศิริราช อีกทั้งป้องกันการกระจายของเชื้อโรคต่างๆ
2. การคุณนาคมรอบๆ โรงพยาบาลศิริราช เพื่อความสะดวกของผู้มารับบริการของโรงพยาบาลศิริราช
3. อุทยานสุขภาพนิ่ง เพื่อเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของพัฒนาการ นักศึกษา และบุคคลที่มีปัจจัยของศิริราช
4. สนับสนุนการให้บริการของโรงพยาบาลศิริราช โดยพระราชทานทรัพย์ ส่วนพระองค์ท้ายครั้ง รวมถึงการพระราชทานนามของอาคารต่างๆ

พระมหากรุณาธิคุณทั้ง 4 ด้านสำคัญนี้ ล้วนอยู่เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการให้บริการของโรงพยาบาลศิริราช ซึ่งจะส่งผลให้พสกนิกรของพระองค์มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

**ศาสตราจารย์คลินิก
นายแพทย์ประดิษฐ์ ปัญจวัฒน์**
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีราชาปีบันหาราชการรุน্ধ์

“พระมหาเกี้ยวตรีย์ที่เปี่ยมด้วย พระราชาจาริยวัตรอันงดงาม”

"ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อศิริราชานามยานมีว่าจารภิรายได้หมุด ผู้จะขอกล่าวถึง เพียงส่วนที่ผมได้รับ ทั้งที่เรื่องได้มีส่วนสนับสนุนผู้โดยตรงเท่านั้น ในระหว่างวันที่ 3-12 กันยายน พ.ศ. 2538 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้เสด็จฯ มา ประทับที่โรงพยาบาลศิริราช ทรงพระประชวรร้ายโรคหลอดเลือดผิดปกติที่เป็นมา หลังจาก ได้วรรคการข่ายตัวเย็บอุดลูนไปครั้งแรก เมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2538 ระหว่างที่ทรงพัก ที่นี่ได้ทรงพระดำเนินไปออกพระกำลังบันไดกลยมภินทร์ และหอพระเนตรเห็นการจราจร ที่หนาแน่น จึงมีพระราชดำริว่าควรต้องมีสถานที่เพื่อแก้ไขปัญหา จึงเป็นที่มาของทรงคุณานุ โลยพื้นที่รัฐบาลชั้นนี้ เรื่องต่อมาเมื่อพระองค์ท่านเสด็จฯ รอบฯ ศิริราชก็ทรงสังเกตทาง ราชบัณฑิต จนรู้ว่าปัญหานี้ทั่วมหภาคีริราชเกิดจากอย่างไร จะต้องแก้ไขอย่างไร ก็ทรงให้แนวทาง และวิธีคิดในการแก้ไขให้ เป็นสองเรื่องใหญ่ๆ ที่ทรงเป็นห่วงถึงปัญหาความทุกข์ยากของ ราษฎรแม้ขณะทรงพระประชวรอยู่

“เรื่องที่สานคือ การพระราชทานนามของตึกบางฯ เพื่อเป็นชื่อกำลังใจ และเป็นจดគุนย์รวมให้คนได้เข้ามาร่วมบริจาคเพื่อสร้างสิ่งดีๆ ตรงนี้ท่านทรงมีพระเมตตาภักดิ์วิริยะ ที่เดพิมายาบุจะขยายกิจการเพื่อช่วยสังคม ทรงเบริรบเนื่ององค์อุปถัมภ์ เพราะขอที่พระราชทานรวมทั้งแนวคิดต่างๆ ทรงมีเหตุผลทั้งหมด เช่น นามของ ‘คิริราชปิยมหาราชกรรุณย์’ เป็นพระนามของลงดิจิพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าคริรากนกภัณฑ์พระราชนูรัสโนในเมืองเพชรบุรี ได้เห็นพระบรมราชานุสาวรีย์รักกาลที่ 5 ทรงอุ่นเจ้าฟ้าคิริราชฯ ที่พับลดาด้านข้าง ที่ 5 ทรงอุ่นเจ้าฟ้าคิริราชฯ ที่พับลดาด้านข้าง คิริราชปิยมหาราชกรรุณย์จะเข้าใจเป็นอย่างดี และยังมีอีกหลายสิ่งที่ทรงคิดและทรงสร้างแนวคิดไว้ให้ไวริยะ ในส่วนของการหล่อสักด้วยหินที่กำลังก่อสร้าง พระองค์พระราชทานชื่อว่า ‘นวนมินทร์’ (นวนมนต์บรพิตร ๔ พระราชา) จะกล้ายเป็นเทวีปั้นยາนออกที่ดีที่สุดแห่งหนึ่ง

เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยที่มารับบริการที่ศูนย์ฯ ประเมณ 3 ล้านคนต่อปี เฉลี่ยตကุณละ
หนึ่งวันกว่าคุณ การขยายพื้นที่ให้บริการจะมีความจำเป็นมาก เพราะที่ดินเริ่มแอดแล้ว

“เรื่องนี้สืบ ยมเป็นหนึ่งในความแพทย์ที่รับใช้ได้เป็นพระยุคบาทถวายการกรักษาพระหัทัย ซึ่งเรื่องนี้เป็นประมวลภาษากรุณากิจวิตน์ที่เกี่ยวกับการแพทย์โดยตรง การที่ทรงพระประชาราตรด้วย โรคหลอดเลือดหัวใจตีบมัน จนพระอาการแన่นพระอุระ ที่พระองค์ทรงบรรยายว่า ‘เมื่อยืน ซังเดินผ่านหน้าอกไปตามเชือก’ เมื่อว่ายการกรักษาด้วยการห่มabolgum เป็นที่เรียบหรือดี ท่านนำเรื่องนี้ไปพุดก่อภารຍาให้ทรงทัศน์ พร้อมทรงvacuump แล้วแสดงจกุลให้การดีบของ หลอดเลือด ผลัดจนอาการของหลอดเลือดหัวใจตีบ อาย่างที่ชาใจจ่ายฯ เพราด้อของการบอก ประชาชนให้ห้ามจิบเครื่องดื่มน้ำแข็งและยังทรงอธิบายว่ามีการรักษาอย่างไรเดี๋ยบ้า เป็นการออกสื่อ สาระนั้นทั่วประเทศเพื่อให้ความรู้แก่ลังคนไทยเชิงนี้จึงไม่มีภัยในสมัยนั้น ถือเป็น คุณปการต่อสังคมการแพทย์อย่างที่สุด ทำให้คนไทยได้รับรู้ความสำคัญและความร้ายแรง ของโคงใจ ขณะรักษาให้คนไขเข้าใจในแนวทางการรักษาที่เป็นประโยชน์นั้น ซึ่งแต่ก่อนคนไข้ ไม่ค่อยจะยอมรักษา แพทย์ต้องอธิบายอยู่นานกว่าจะยอม หรือบางรายไม่ยอมรักษาเลยก็มี ทางใดเรียนรู้มาที่ครรชให้ไปดูที่ฐานพระราชานุสาวรีย์ฯ พระบรมราชานุชนก จะเห็นว่ามี รูปหล่อหัวซังกับแบบเดิมที่พระเจ้าอยู่หัวฯ รักกาลที่ 9 ได้มีรับส่งให้ซังสิบหู่ ทำการอินศึกษาของพระองค์และนำไปบ่วงไว้โดยซังกับนนบยกถึงการแนะนำหน้ากากจาก หลอดเลือดหัวใจตีบ ที่แน่นเหมือนซังเหลียนยอนดอก รับสั่งว่ามีน้ำแน่นหน้ากากมากๆ เป็นๆ หายๆ อยู่ 3 ครั้งในตอนนั้น จึงเบริกเปลี่ยนซังเดินเหยียบกับใบไป 3 เชือกเลยที่เดียว (เป็นการ บรรยายการแนะนำหน้ากากได้เมืองๆ ว่าการเป็นแบบนั้นจริงฯ เพราดำเนินการ ก่อว่าเมื่อยื่น ของหน้ากๆ หับ และคล้ายอาการบีบตืด ซึ่งผู้คนเคยมีคนไข้สูญหายท่านหนึ่ง ตอนเป็นแพทย์ผิดก้าหัด ได้บรรยายอาการเข็บหน้ากากจากหลอดเลือดหัวใจตีบว่า ‘ให้ขูด มันเหมือนซังเหลียงเลย ถ้าอยู่ได้’ เพราถูกต้องที่แก้ยังเข็บหน้ากากอยู่) สำหรับแคร顿นั้นหมายถึงพระองค์เอง ที่ทรงดูดนหนามีนแต่ เพราซังหอยบดต้องอี๊ดมากๆ แน แต่ท่านหนันได้

“นอกจากนี้เมืองพระบรมราชโถงการเป็นเรื่องๆ ให้เก็บขึ้นเป็นการส่วนพระองค์ เช่น เมื่อเดิมๆ ไปประทับที่พระราชวังไกลังวัล มีพระบรมราชโถงการให้ผู้มีกำแพงหอยเชือกท่านลับกันไปอยู่เรือนหนึ่งในเวลา 6 เดือน ซึ่งการได้ถวายงานนั้นใช้คลอดช่วงเวลาหนึ่ง ผู้ใดได้เทินพระราชวิริย์ท้องลงมา ซึ่งจะท้อหันให้เป็นน้ำ ทรงเป็นพระมหาทักษิริย์ที่เรียบง่ายที่สุด พระองค์แทบทุกจะไม่เคลือบให้พระราชาฯ นำจักบานรอบข้างเลย ทรงอยู่ส่องขนาดนั้นแต่ทึ่งคุดและทุกการแสดงให้ดูมีลักษณะอ่อนน้อม สุภาพ และให้เกียรติผู้อื่น ทั้งยังละเอียดในทุกๆ ที่ทำไว้ให้ไว้ ไม่ว่าเรื่องนั้นจะเป็นเรื่องเล็กน้อยหรือค่อนข้างที่ทำให้เป็นคนเล็กๆ ที่ไม่ใหญ่โต จะรับสั่งให้พึงเป็นระยะ แสดงให้เห็นถึงความกตัญญูของพระองค์ท่าน อีกทั้งประชานจะทรงระลึกถึงคลอด ว่าจะช่วยอะไรให้ได้บ้าง ท่านจะวางแผนแก้ปัญหาต่างๆ ให้ประชาชนตกลดและทรงทำอะไรทำๆ สำเร็จ โปรดการเรียนรู้และทรงมุ่งมั่นมาก ผู้ใดได้เทินชักเจalienawayabein พระราชวิริย์วัดที่คงงามมาก แต่คลอดเวลาที่ผ่านมาพระองค์เป็นเข่นนือย่างลงมาเมื่อ”

พระราชนิพานในดวงใจ

“...การท้าความดีนี้นัก โดยมากเป็นการเดินทางกระแสลงความพอใจและความต้องการของมนุษย์ จึงทำได้ยาก และเนื่องด้วย แต่ก็เจ้าเป็นต้องทำ เพราะหากไม่ ความรู้สึกทำได้จะยังจะเข้ามาแทนที่แล้วจะพอพอกพูดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยไม่ทันตั้งตัว...”

ຖត្តវរន វិចិយរនជាមុន
ວឌិថធីយាបាលហើយអ្នកដែលមិនចងការណ៍ទៅបាន
“ទ្វាក់ប៉ូលិន” ពីការបង្ហាញរបស់ខ្លួន

“นับว่าเป็นบุญหรือความโชคดีของติดันที่ได้มำทำงานเป็นพยาบาลที่โรงพยาบาลศิริราช ได้รับความไว้วางใจและมอบหมายงานจากนางอารีย์ พุกழราช หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลศิริราช และนางสมบูรณ์ เศรษฐธี หัวหน้างานการพยาบาลผู้ป่วยไข้เดชในสมัยนั้น ทำให้ได้มีโอกาสใกล้ชิด ได้เบื้องพระยุคบาทมาตตลอด 21 ปี นับตั้งแต่ได้ถวายงานพยาบาลสมเด็จพระครินทรรามราชนนี เมื่อ พ.ศ. 2534 จนจบสวรรคตใน พ.ศ. 2538 ต่อมาก็ได้ถวายงานพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า กัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จนถึงวันลั่นพระชนม์ เมื่อ พ.ศ. 2551 และถวายงานพยาบาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทุกครั้งที่เล็ดจังหวะชดดำเนินเข้ารับการถวายตรวจและรักษาที่โรงพยาบาลศิริราช จนติดันเกเรย์กลอย ในวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2555

“ตอนที่เป็นพยาบาลประจำการได้ทำหน้าที่พยาบาลถวายงานตามเดิมๆ สมเด็จพระศรีนครินทรารามราชชนนีไปที่วังสะปุ่ม พระทำหนักดอยตุง และพระทำหนักเลอตีส เมื่อได้รับคำแนะนำหัวหน้าหอปู๋ป่วยใน พ.ศ. 2538 จึงมีหน้าที่รับผิดชอบมากขึ้น ถ้าเดิมๆ มารับการถวายตรวจรักษา ดิฉันต้องติดตามไปถวายงานทุกครั้ง หากต้องประทับรักษาภัยต้องบริหารงานในหอปู๋ป่วย โดยประสานงานเรื่องความพร้อมของสถานที่ทั้งคุณภาพแพทย์ฯ และสำนัก

พระราชวัง ในเรื่องห้องประทับ รวมทั้งห้องพักของบุคลากรถวายงานรับใช้ ที่เกี่ยวข้อง ต้องประสานงานกับเจ้าหน้าที่เรื่องระเบียบปฏิบัติต่างๆ ของ ระบบรักษาความปลอดภัย เป็นต้น ในการถวายงานพยาบาลต้องรับผิดชอบ ดูแลความพร้อมในทุกด้าน เรื่องอุปกรณ์เครื่องมือ เอกสาร การประสานงาน การประชุมของทีมแพทย์ รวมทั้งอบรมบุคลากรเรื่องความลับของเอกสาร การรักษาตามขั้นตอน

“ดีฉันมีความประทับใจที่ได้เห็นพระองค์ท่านแสดงความกตัญญูต่อส่วนเดิม พระครินทร์ในทราบราชนี้อย่างสม่ำเสมอ เป็นพระราชาจริยวัตติ อันงดงาม เมื่อครั้งสมเด็จพระครินทร์ทราบราชนี้ทรงพระประชวร อันเนื่องมาจากการข้อพระโณนีหักและพระหัตถ์ที่คิริราชานา 64 วัน พระองค์ท่านเสด็จฯ มาเยี่ยม 60 วัน หากวันไหนไม่ได้มามาจะถูลให้ล้มเดิม พระครินทร์ทราบราชนี้ทราบล่วงหน้าทุกครั้ง และในทุกครั้งที่เสด็จฯ มาเยี่ยม นอกจากจะมีเจกันดอกรไม้มาทุกวันไม่ขาด พระองค์ท่านจะทรงกอด และห้อมพระปรางค์หั้งสองข้าง หึ้งเวลาไปและกลับ ซึ่งดีฉันประทับใจมาก แจกันดอกไม้รื้าหากเสด็จฯ ไปที่วังระปุ่มจะทรงถือมาด้วยพระองค์เอง และอยู่ประทับร่มโต๊ะเสวยพระกระยาหารค่า จะเสด็จฯ มา ก่อนสองทุ่ม เลิกน้อยและประทับอยู่ถึงประมาณสิ่บโมงค่ำ เศษทุกวัน ยกเว้นวันศุกร์และวันอาทิตย์ ครั้งหนึ่งทรงมีรับสั่งกับดีฉันว่า ‘ฝากดูแลแม่ตัวยันนะ’ ซึ่งนำพาความชื่นใจและจดจำงานถึงทุกวันนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จะตั้งฉากราให้ดีฉันว่า ‘เจ้าเก่า’ มีเหตุการณ์หนึ่งที่จะพระราชทานของ หั้งๆ ที่มีแพทัย พยาบาลอยู่ในห้องหลายคน แต่พระองค์ท่านทรงมีรับสั่งว่า ‘ไปรีบยกเจ้าแก่มารับก่อน’ เป็นความปลับปลึงที่ใจยังนึก

“ในความประทับใจอีกเรื่องคือความผูกพันห่วงใยที่พระองค์ท่านมีต่อ
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
ในการถวายพระเพลิงสมเด็จพระศรีนครินทร์ บรรมราชชนนี ทรงจงพระทัดถ์
สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ยามประชวรก็เสด็จฯ มาเยี่ยม มาให้กำลังใจ ระยะ
ที่มีอาการหนักก็เสด็จฯ มาประทับแรมที่คิริราช นี่เป็นความกตัญญู
ซึ่งทรงแสดงออกอย่างสุ่มๆ เหมือนได้ฉันได้รับรัมภากลอด”

พระราชนิพนธ์ในอดีต

“...การปิดทองหลังพระนั้น เมื่อถึงคราวจำเป็นก็ต้องปิด ว่าที่จริงแล้ว คนโดยมาก ไม่ค่อยชอบปิดทองหลังพระกันนัก เพราะนึกว่าไม่มีใครเห็น แต่ถ้าทุกคนพากันปิดทองแต่ข้างหน้า ไม่มีใครปิดทองหลังพระเลย พระจะ เป็นพระที่งามบริบูรณ์ไม่ได้...” เป็นพระบรมราโชวาทที่ดีฉันน้อมนำมาเป็น มงคลชีวิตในการดำเนินรอยตามเพื่อสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

“การได้ถ้อยคำงานรับใช้ให้เบื้องพระยุคລາທ ຈະໄດ້ຍິນພຣະບາສມເຕີຈ
ພຣະເຈົ້າອຸ່ຫ້ວ່າ ຮັກຄາລທີ 9 ຮັບສິ່ງເສົ່າວ່າ ທຳນານກັບປະຊາທິປະໄຕມີເວັນຫຍຸດ
ເສົາຮ່າ-ອາທິຕູຍ ທຳນານກັບພຣະອອກຄໍທ່ານໄນ້ມີໂຮງຈະໃຫ້ ນອກຈາກຄວາມສຸຂົ
ຮ່ວມກັນ ໄນວ່າການຄວາຍງານຈະໜັກໜາທີ່ເນື້ອຍແພິຍໃດ ເມື່ອພຣະອອກຄໍທ່ານ
ປຣາຍພຣະເນດຕຣມາທາງເຮົາ ຖຽນແມ່ມພຣະໂອໝູ້ ແລະຕຣັສວ່າ ‘ຂອບໃຈນະ’
ເທົ່ານີ້ດີຜົນກັບປຶກປລືມປົມຕົວຢ່າງທາງທີ່ສົດມີໄດ້ແລ້ວ”

“การมีโอกาส ได้รับใช้พระองค์ท่าน^๑ เป็นเกียรติอันสูงสุด สำหรับชีวิตผม”

อุทัย ภาเจริญสุข พนักงานรักษาความปลอดภัย

“ผมเข้าทำงานเป็น รปภ. ที่โรงพยาบาลศิริราชใน พ.ศ. 2541 และได้เริ่มถ่ายงานรับไปตีต่อเบื้องพระยศบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ตั้งแต่ พ.ศ. 2545 โดยมีหน้าที่หลักคือ เมื่อพระองค์ท่านเสด็จพระราชดำเนิน มากยังโรงพยาบาลศิริราช หากทรงกับช่วงเวลาที่ผมกำลังปฏิบัติงาน ผมจะเป็นผู้ทำความสะอาดให้กับคุณผู้ที่ถูกเลือกผู้ที่ถ่ายงานนี้เพียงไม่กี่คน โดยหน้าที่หลักในการปฏิบัติงานคือถ่ายงานกดลิฟต์เมื่อพระองค์ท่านเสด็จฯ ขึ้นที่ประทับ และเวลาเสด็จฯ ลง

“ในการถ่ายงานครั้งแรก วันนั้นไม่คิดว่าตัวเองจะได้ถ่ายงาน แต่มีคำสั่งให้ผมไปคุ้มครองเตรียมลิฟต์ ก็คิดว่าอย่างไรตัวเองก็ไม่ได้เป็นคนกดถ่าย เพราะเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อีกผลัดหนึ่ง เมื่อทางเจ้าหน้าที่หารเข้ามา ถามว่าใครเป็นคนกดลิฟต์ ผมตอบไปว่าไม่ใช่ผม แต่เขากล่าวว่าไม่ใช่นะ เพราะตอนนี้พระองค์ท่านเสด็จฯ อุกมาแล้ว ผมซึ่งในตอนนั้นยังไม่เครื่องแบบธรรมดายังไม่มีสูท เพราะเป็นครั้งแรก ผมตกใจมาก เพราะกะทันหัน และไม่คิดว่าตัวเองจะได้ถ่ายงานรวมทั้งรู้สึกตื้นตันใจมากด้วย

“ทุกครั้งที่ได้ถ่ายงานรับใช้ผมรู้สึกภูมิใจในตัวเองมาก และในทุกครั้งที่จะเสด็จฯ ออกจากลิฟต์ พระองค์ท่านจะทรงหันมารับสั่งขอบใจ ซึ่งผมรู้สึก

ตื้นเต้นตลอดทุกครั้งที่ได้ยินเลยครับ มืออยู่ครั้งหนึ่งที่ประทับใจที่สุดในชีวิต ผมจำวันที่ไม่ได้ แต่จำเวลาได้ร่วมประมาณ 5 ทุ่ม ผมทำงานกะตีกพอดี วันนั้นก่อนพระองค์ท่านจะเสด็จฯ ออกจากลิฟต์ทรงเอื้อมพระหัตถ์มาจับที่เหล่อม และตรัสสามารถได้นอนหรือยัง ผมตกใจมากเลยตอบไปว่า ‘ยัง พระพุทธเจ้าฯ’ เหตุการณ์ครั้งนั้นเป็นเรื่องประทับใจที่สุดในชีวิต เพราะไม่คาดคิดว่าพระองค์ท่านจะรับสั่งถ้า ไม่คิดว่าพระองค์ท่านจะทรงเป็นห่วง

“มีช่วงหนึ่งผมประสบอุบัติเหตุถูกรถชนจนต้องเข้ารักษาตัวและไม่ได้มานำทำงานทางเจ้าหน้าที่พระราชวังเลสเตอบ้านวามหายไปไหน เมื่อได้ทราบเรื่องก็แจ่ม瓦่เรื่องคาใช้ชัยในการรักษาในส่วนที่เป็นไม้ได้ทางสำนักพระราชวัง จะรับผิดชอบดูแลให้ เรื่องนี้เป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างสูงสุดที่ผมได้รับ ผมพักฟื้นราวกว่า 10 เดือน โดยมีความตั้งใจว่าผมจะต้องกลับมาเดินให้ได้ ผมต้องกลับมาทำงานอีกครั้ง หัวหน้ายังไม่มีนิ่งใจว่าผมจะทำได้ไหม โดยจะให้ไปทำงานนั่งรับวิทยุแทน แต่ผมขอไปทำงานที่เดิม เพราะการที่ร่างกายผมได้กลับมาใหม่อนเดิม คือสิ่งที่ผมได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระองค์ท่าน จนถึงวันแห่งประวัติศาสตร์ของประเทศไทยเป็นคนกดลิฟต์ ในวันสุดท้าย วันที่อัญเชิญพระบรมศพออกจากศิริราช ผมเข็นพระบรมศพออกจากลิฟต์พร้อมกับอาจารย์สองครรภและท่านคณบดี ชีวิตของผมได้ทำในสิ่งที่สูงสุดแล้วครับ”

พระราชปณิธานในดวงใจ

“ผมน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในหลายเรื่อง ผมคิดว่าสิ่งที่พระองค์ท่านสอน สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงและเป็นประโยชน์กับตัวเองจริงๆ โดยเฉพาะในเรื่องการประหยัด และทุกวันนี้ผมพยายามตั้งใจทำงานให้ดีที่สุด ทำตัวให้มีประโยชน์ที่สุด เพราะมีไม่กี่คนที่จะได้ยินอยู่ ตรงนี้ การมีโอกาสได้รับใช้พระองค์ท่านเป็นเกียรติอันสูงสุดสำหรับชีวิตผมแล้ว”